

Мааткеримов Н.О., Мусаев К.М.

*Кыргыз билим берүү академиясы
К.Тыныстанов ат. БИМУ*

**К.А.КАЛДЫБАЕВ – КРИСТАЛЛДАРДЫН ОПТИКАЛЫК КАСИЕТТЕРИНИН
ЧЫГААН ИЗИЛДӨӨЧҮСҮ ЖАНА БЕЛГИЛҮҮ ОКУМУШТУУ - ПЕДАГОГ**

Республикабыздын ар кайсы аймактарында өмүрү өрнөктүү өткөн окумуштуу атуулдарыбыздын саны арбын. Ошондой илимпоз, педагог инсандардын катарына физика-математика илимдеринин доктору, Кыргыз Республикасынын Инженердик академиясынын академиги, профессор Калдыбаев Кадырбек Абдылдаевич да кошулат.

Бул адам бүткүл өмүрүн, чыгармачыл акыл-эсин, күч-кубатын, терең билимин, адал эмгегин жаш муундарды жана адистерди окутуу-тарбиялоо иштерине арнады. Элге ак пейилден кызмат кылуунун аркасынан чоң ийгиликтерди багынтып, илимий жана кызматтык баскычтарга көтөрүлүп, урмат-сыйга татыды.

К.А.Калдыбаев убагында физика-техникалык факультеттин деканы болуп эмгектенип жатканда Пржевальскидеги мамлекеттик педагогикалык институтка 1988–жылы жаңы ректор болуп жиберилген профессор Жолдош Жусаевдин (1934-2002) сунуштоосу менен окуу жана илимий иштер боюнча проректор болуп дайындалып, экөө он жылдан ашык чогу иштешти. Бул убакыттын ичинде окуу жайда жаңы факультеттерди түзүшүп, республикада биринчи болуп жаңы адистиктерге (информатика, чет тилдери, токой чарба, бизнес, дары-дармек өсүмдүктөр, экология ж. б.) абитуриенттерди жаңы ыкмалар менен кабыл алууну уюштурушкан. Ушундай иштердин натыйжасында эки областтагы (Ысык-Көл, Нарын) флагман жогорку окуу жайыбыз борбор калаабыз Бишкектеги алдыңкы ЖОЖдордун катарына кошулуп, К.Тыныстанов атындагы Ысык-Көл мамлекеттик университети болуп аталып калды. Ошону менен бирге атаандаштары тараптан урулган соккуларга, ичи тардыкка, ушактарга каршы турушуп, ата-энелердин ишенимине кирүүгө, факультеттерге абитуриенттерди тартууга, окуу-тарбиялоо жана илимий иштерин андан ары өнүктүрүүгө

жандарын үрөгөн Ж.Жусаев жана К.Калдыбаевдин аракеттеринин үзүрү убагында өз жемишин төгүп берген.

2003–жылы Кадырбек Абдылдаевич Кыргыз билим берүү академиясынын президенти болуп дайындалган. Мындай бийиктиктерге ал тынымсыз өргө карай кадамдап, оомалуу-төкмөлүү турмуштун тоскоолдук, кыйынчылыктарын жеңип, анан чыккан.

Ошол мезгилде республикада орто жалпы билим берүү мектептеринде жана жогорку окуу жайларда окутууну реформалоо жүргүзүлүп жаткан эле. Кыргызстанда билим берүүнү модернизациялоо, өнүккөн өлкөлөрдөгү билим берүү мейкиндигине толук кандуу кирүүгө көптөгөн көйгөйлөрдү чечүүгө ал өзүнүн олуттуу салымын кошту десек, жаңылышпайбыз. К.А.Калдыбаев билим берүүнү уюштуруу иштерине Министрликтин коллегиясынын мүчөсү катары жигердүү катышып, өлкөбүздө профилдүү окутууну өнүктүрүүгө, кесиптештирилген мектептерди ачууга чоң үлүш кошкон. Аталган проблемалар боюнча бир катар макалаларын республиканын борбордук басылмаларында жарыялады, «Кыргыз Республикасынын мектептериндеги предметтик билим берүүнүн Мамлекеттик стандартынын» (2006-ж.) башкы редактору болгон.

Анын бир топ жакшы касиеттери: оптимисттик маанайда, алга гана карап, өзүнө ишенимдүү кадамдарды таштаганы, көп окуганы, чыгармачылык менен изденгени, эң башкысы, чарчабай-чаалыкпай, кабагым-кашым дебей, баш көтөрбөй, тер төгүп эмгектенгени жерде калбады. Илимий изилдөөдө барандуу иштери, окуу-тарбиялоодо үзүрлүү эмгектери аны бакытка, кут-берекеге, элге таанылып, сыйлуу болууга жеткирди.

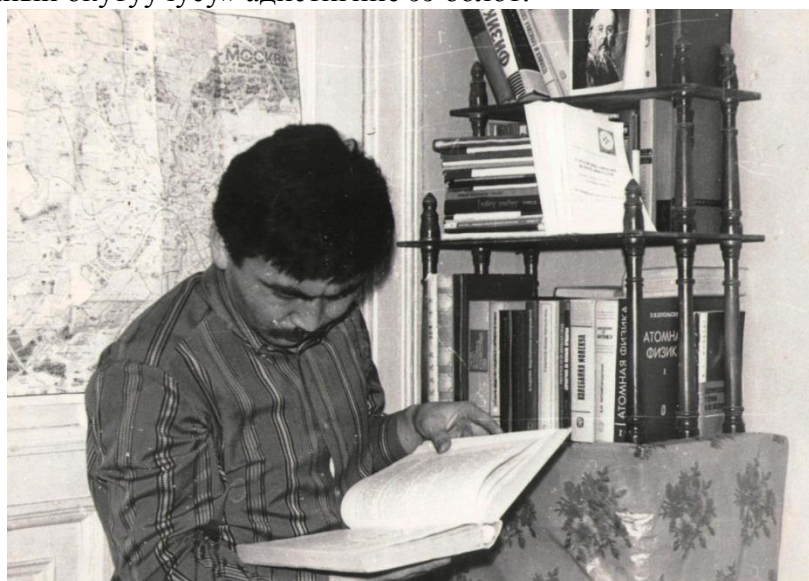
Кадырбек Абдылдаевичтин бирден бир артыкчылыгы анын илимий жана педагогикалык бардык тепкичтерди басып өткөндүгүндө. Ал Киев шаарындагы СССРдин Илимдер академиясынын Металлдар физикасы институтунда (1970-71-жж.) катардагы инженерден тарта, А.В.Шубников атындагы Кристаллография институтунда стажер-изилдөөчү (1972-73-жж.), анын аспиранты (1973-76-жж.), Кыргыз ССРнын ИАда Органикалык эмес жана физикалык химия институтунда кенже илимий кызматкери (1976-79-жж.), Пржевальскидеги мамлекеттик педагогикалык институтта жалпы техникалык дисциплиналар кафедрасынын башчысы (1979-85-жж.), физика-техникалык факультеттин деканы (1985-88-жж.), СССРдин 50 жылдыгы атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин Пржевальскидеги филиалынын директорунун окуу жана илимий иштери боюнча (профессор Ж.Жусаевдин) орун басары (1988-91-жж.), К.Тыныстанов атындагы Ысык-Көл мамлекеттик университетинин окуу жана илимий иштер боюнча проректору (1991-99-жж.), Россия илимдер академиясынын Кристаллография институтунун докторанты (1999-2001-жж.), К.Тыныстанов атындагы ЫМУнун катуу заттар физикасы жана радиоэлектроника кафедрасынын башчысы (2001-2003-жж.), КРнын Билим берүү жана илим министрлигинин алдындагы Кыргыз Билим берүү академиясынын президенти (2003-2008-жж.). Билим берүүдө стратегиялык маалыматтык технологиялар институтунун проректору (2008-2009-жж.), 2009-жылдан өмүрүнүн аягына чейин И.Арабаев атындагы КМУнун Жаңы маалыматтык технологиялар институтунун директору болуп үзүрлүү иштеген.

К.А.Калдыбаев 1947-жылы 3-февралда Пржевальск шаарында кызматчынын үй-бүлөсүндө туулган. Ал кезде шаарда мектептердин басымдуу көпчүлүгү орус тилдүү болучу, алардын арасынан алдыңкылардын бири болуп саналган Н.М.Пржевальский атындагы № 2 мектепти ийгиликтүү бүтүргөн.

Өткөн кылымдын алтымышынчы жылдарына чейин СССРдин илим менен техникасы, өнөр жайынын тармактары дүркүрөп өнүгүп өскөн. Алардын ичинде атомдук энергияны тынчтык максатында колдонууда дүйнөдө алгачкы болуп атомдук электр станцияларды, муз жаргычтарды, суунун астында сүзүүчү атомдук кыймылдаткычтуу кемелерди курууда, адамдарды космоско биринчи учуруп, жакынкы космосту өздөштүрүүдө зор ийгиликтерге жетишкен. Ошондуктан мектептин жөндөмдүү бүтүрүүчүлөрү, биринчи кезекте, физика илими менен, инженердик жана техникалык адистиктерге байланышкан кесиптерге үмүттөнүшчү.

1966-жылы мектепте билим берүүнү кезектеги реформалоого байланыштуу 11 - жана 10-класстарды чогуу бир жылы бүтүрүү учуру туш келгендиктен, ЖОЖдорго өтүү конкурсу эки эсеге күчөгөн. Республикада ошол кездеги саналуу окуу жайлардын флагманы болгон Кыргыз мамлекеттик университетинин престиждүү факультеттеринин бири болуп эсептелген физика факультетине ийгиликтүү тапшырып, студенти болуп калат. Университетте окуп жүргөндө алдыңкы студент катары окуу, илимий, спорт (убагында жеңил атлетика боюнча Фрунзе шаарынын мелдештеринде байгелүү орундарды ээлеген) жана маданий-массалык иштерде активдүү катышып, 1971-жылы бүтүргөндөн кийин «физик, физиканын окутуучусу» адистигине ээ болот.

К.А.Калдыбаев университетти бүтүргөндөн кийин Кыргыз Республикасынын илимдер академиясындагы Органикалык эмес жана физикалык химия институтунда инженер, кенже илимий кызматкер болуп иштеп эмгек жолун баштаган. Жаш адис университеттин физика факультетинде алган физика илими боюнча теориялык жана практикалык терең билимдерин физикалык химия илими менен айкалыштырып, академиялык институтта тиешелүү илимий теманы аткарууга, изденүүгө жана изилдөөгө баш оту менен кирип кетет. Өзүнүн мүнөзүнө жараша тубаса жоопкерчилиги, талыкпаган эмгекчилдиги, өжөр аракеттери ага ишеним арттырып, Институттун ал кездеги директору, бүткүл СССРге таанымал академик К.Сулайманкуловдун (1935-2017) жолдомосу менен 1973-жылы Москвадагы СССР илимдер академиясынын А.В.Шубников атындагы Кристаллография институтунун максаттуу аспирантурасына илимий изилдөө иштерин жүргүзүүгө жиберилет.

Кристаллдардын физикалык жана химиялык көптөгөн касиеттерин изилдөө иштеринин башкы чордону болгон бул атактуу илимий мекемеде белгилүү окумуштуулардын (илимий консультанты ф.-м.и.д., профессор А.Ф.Константинова) жетекчилиги астында иштөө бул сыймык дагы, ошону менен бирге чоң жоопкерчилик да болгон. Илимий изилдөө иштерин аткаруу бул «ийне менен кудук казгандай» дегендей, илимий лабораторияда татаал установка чогултууда, борбордук жана техникалык китепканаларда атактуу окумуштуулардын эмгектерин казып үйрөнүүдө жаштык жигерин, бешене терин жумшоодо, уйкусуз өткөргөн түндөрү, илимий жыйынтыктарды алууда баштан кандай гана оор кырдаалдар өтпөдү. Зор мээнет менен тикеленген, эстен кеткис москвалык аспиранттык жылдар жемиштүү аяктап, 1978-жылы кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү жактап, физика-математика илимдердин кандидаты окумуштуу даражасына ээ болду.

Ошол жылдары бул саптардын авторунун бири СССРдин Педагогика илимдер академиясындагы аспирантурада окуп жүргөн кезде Москва шаарындагы Кыргызстандын Туруктуу ыйгарым Өкүлчүлүгү аркылуу аспиранттардын сейрек болгон кезигүүдө (землячество) биринчи жолу таанышып калганбыз. Ошондой кезигүүгө СССР ИАнын И.В.Курчатов атындагы Атомдук энергия институтунан Н.К.Жаманкызов, К.Ж.Утемисов, Томскидеги мамлекеттик университетинин аспиранты А.Б.Чормонов, М.В.Ломоносов атындагы Москва мамлекеттик университетинен Б.Михайлов, М.К.Боромбаев ж.б. келишкен. Эски баш борборубуз Москванын ЖОЖдорунун, өзгөчө, академиялык илимий мекемелердин аспирантурасын жана докторантурасын окуп бүтүрүшкөн жердештерибиздин басымдуу бөлүгү адамкерчиликтүү, маданияттуу, оор басырыктуу, чыдамкай, мээнеткеч, чексиз эрудицияга, өз гана адистигинде эмес, андан тышкары энциклопедиялык билимдерге ээ болгон, кругозору кенен инсандар деп эсептегенибиз бекеринен эмес. Анткени ошол кездеги москвалык окумуштуулардын көпчүлүгүнүн илимий чөйрөсүнүн атмосферасын чыныгы адамкерчилик, жогорку маданияттуулук курчап тургандыктан, алардын даража, наамдары жогорулаган, зоболону өскөн сайын ошончо жөнөкөй болуп, жаш изденүүчүлөргө, аспиранттарга, докторанттарга улутуна карабай жакын болушуп, жардамын дайыма берүүгө даяр эле.

К.Калдыбаев өзүн сабырдуу кармап, кайсы гана жерде иштебесин, жогорку натыйжа көрсөтө алганы анын негизги артыкчылыгы болчу. Мүнөзү жумшак болгондуктан, бирөөгө катуу эч убакта айткан эмес, бирок кесиптештерине талапты катуу коюп, жоопкерчиликтүү мамилеге жаштарды үйрөткөн. Өзүнүн илимий-педагогикалык ишин мыкты билген кесипкөй адис деп баса белгилесек болот. Көп жылдык тажрыйбасы, иште жана турмушта жеке тазалыгы, маданияттуулук жогорку сабаты жана таалыкпаган мээнети ийгиликтерге аны жеткизди.

Кыргызстан эгемендүүлүккө ээ болгондо, мамлекеттик тилдин статусун мыйзам бекиткенине байланыштуу бардык иш кагаздарды кыргыз тилинде жүргүзүү талабы коюлду. Ошондуктан К.А.Калдыбаев университеттин Окумуштуулар кеңешинин мурдагы окумуштуу катчысы ф.-м.и.к., доцент И.С.Панпанзанын ордуна п.и.к., доцент Н.О.Мааткеримовдун дайындоону ректор Ж.Жусаевге сунуштады. Бир нече жыл бул кызматты аркалап эки инсан менен чогуу иштеген мезгилде көп нерселерге үйрөнүүгө туура келди. Алар жетекчи катары катуу талап койгону менен, өзүбүзчө келгенде жакын мамиледе болдук. Декандар, кафедра башчылар мага таасирлүү адам катары карап, кызматка байланыштуу айткандарымды эки кылышчу эмес.

Ж.Жусаев, К.Калдыбаевдер чынчыл, орунду сүйлөп, ойлонуп туура иш кылган, ката кетирбеген, интеллектуалдык деңгээлдери бийик адамдар экенин бир катар ЖОЖдордо жетектөөчү кызматтарда иштегенде далилдеп беришкен. Мындай адамкерчиликтүү, өз ишин мыкты билген, принципиалдуу, тыкан жетекчилерди көрө албагандар, аларга ичи тардык, бут тозгондор, ар кандай жамандык издөөлөр, кысымдар боло баштаган. Кыскартып айтканда, мындан арылыш максатында бул саптардын авторунун бири кошулуп, үчөөбүз кезек менен докторантурага которулуп кетүүгө («ардактуу сүргүнгө») мажбур болгонбуз.

К.А.Калдыбаев Москвадагы РИАнын А.В.Шубников атындагы Кристаллография институтунда доктордук илимий изилдөөсү боюнча теориялык жана эксперименттик иштерин жыйынтыктады, анын илимий консультанттары физика-математикалык илимдердин докторлору, профессорлор А.Ф.Константинова жана М.М.Кидибаев болушкан. Ал эми 2001-ж. 20-январында КРнын УИАда Физика институтунда «Бир октуу жутуучу кристаллдардын гиротропиясы» аттуу темада докторлук диссертациясын ийгиликтүү жактады, анын расмий оппоненттери ф.-м.и.д., профессорлор Б.А.Арапов (ОшМУ), Б.В.Шульгин (УМТУ, Екатеринбург ш.), К.О.Осмоналиев («Дастан» университети) болушкан, жетектөөчү мекеме Н.Э.Бауман атындагы Москва мамлекеттик техникалык университети болгон.

Диссертацияда кристаллдардын оптикалык касиеттерин комплекстүү изилдөөлөрүнүн натыйжалары берилген. Негизги көңүл ар кандай класстагы симметрияга ээ болгон бир октуу жутуучу кристаллдардагы гиротропияны изилдөөгө бурулган. Бул докторлук иште оптикалык кристаллдардын гиротроптук касиеттерине темир тобуна кирген иондордун тийгизген таасиринин жана рентген нурдануунун оптикалык активдүү борборлоруна тийгизген таасиринин өзгөчөлүктөрү каралган. Практикада жогорку маанидеги кристаллдарды изилдөөлөр жүргүзүлгөн, алардын методикасы жана керектүү курал жабдыктар иштелип чыккан.

Диссертациялык иштин илимий жаңылыгы жана практикалык баалуулугу: кристаллдарда өздүк толкундарынын кош сынуусун, дихроизмин жана эллипстүүлүгүн аныктоого мүмкүндүк берген бир октуу жутуучу гиротроптук кристаллдардын оптикалык касиеттерин изилдөө методдору иштелип чыгып, сунушталып жана өнүктүрүлгөн; бул методдордун жардамы менен бир катар жаңы кристаллдар изилденди, алар сызыктуу эмес оптикада колдонулат жана кайра түзүлүүчү лазерди курууга келечектүү матрицалары болуп эсептелет. Булар менен бирге «Кристаллдардагы циркулярдык дихроизмдин чоңдугун өлчөө ыкмасына» россиялык автордук күбөлүк алынып, иштелип чыккан дихрограф Москвадагы Кристаллография институтунун атайын конструктордук бюросунда ишке киргизилген. К.Тыныстанов атындагы Ысык-Көл мамлекеттик университетинде «Иондук кошулмалардын кристаллдарынын оптикалык касиеттерин изилдөө» аттуу мамлекеттик бюджеттик каржылоодогу теманын үстүндө кристаллдарды өстүрүү жана алардын оптикалык касиеттерин изилдөө боюнча К.А.Калдыбаев түзгөн илимий лабораторияда изилдөө иштери жүргүзүлүп жатат.

Кандайдыр бир ийгиликке жетишүү, жыйынтык берүү үчүн адамдын ошого тете даремети болушу керек. Окумуштуу катары физикалык ой жүгүртүүсү, педагог катары калыптанып калган ички маданияты, жетекчи катары кенен ой чабыты адамгерчилик сөөлөтүнө кошулуп К.А.Калдыбаевдин көз талдырган бийик феноменин түзүп турчу.

1996-жылы К.Тыныстанов атындагы ЫМУнун расмий делегациясы Алматы шаарына Аль-Фараби атындагы Казак улуттук университети менен эки тараптуу келишим түзгөнү барып калдык. Курамында ректор Ж.Жусаев, биринчи проректор К.А.Калдыбаев, тарбия иштери боюнча проректор Г.Т.Сыдыкова, декандар А.Рыскулов, А.Иваков, К.Абакиров, А.Алыбеков, А.Дүйшөнбиев, кафедра башчылары Н.Мааткеримов, А.Асанов, Х.Айсакулова бар эле. Биздин барышыбыз КазУУнун жылдык илимий-методикалык конференциясына атайын туш келип калган. Пленардык отурумунда биздин ректор менен проректордун докладдары баяндалды жана ар бирибизди университеттин жааматына тааныштыруу аземи болду. Түшкү дем алууда ректор академик К.Нарибаев алты

проректору менен университеттин ашканасынын банкеттик залына сый тамак уюштурушкан. Буга чейин КазУУнун ректору Кыргыз Республикасынын премьер-министри А.Жумагуловго Ысык-Көлдүн жээгиндеги алардын пансионатына ижаралык акы төлөөнүн наркын азайтуу жөнүндө өтүнүч менен кайрылган экен. Алар, өз кезегинде, жаңы уюшулган К.Тыныстанов ат. ЫМУга шефтик жардам берүүгө даярдыгын билдиришкен. Келишимдин бир нече бөлүмүндөгү негизгилери болуп: Ысык-Көл областынан жыл сайын мыкты 5 абитуриентти жеңилдик менен кабыл алуу, алдыңкы жөндөмдүү студенттерди 2 курстан кийин КазУУга которуу, окутуучуларды стажировкадан өткөрүү, изденүүчүлөргө жетекчилерди, докторанттарга консультантты бекитүү ж.б. каралган. Бул келишимди түзүү, тактоо жана уюштуруу иштерин камсыздоо үчүн К.А.Калдыбаев эки-үч жолу Алматыга командировкага алдын-ала барып келген эле.

Өмүрлүк жары Р.С.Садыкова (1949-2009) Кыргыз мамлекеттик университетинин англис филологиясын бүтүргөн, алар жаңыдан үйлөнүп Москвага барышканда Кристаллография институтунун илимий китепканасында иштеген. К.А.Калдыбаев К.Тыныстанов атындагы ЫМУга которулганда ал англис тили кафедрасында ага окутуучу жана кафедра башчысы болуп көп жыл эмгектенген.

Улуу баласы Бакыт КМУнун биология факультетин аяктагандан кийин Аль-Фараби атындагы КазМУнун аспирантурасын, КР УИАнын Биология-топурактаануу институтунун докторантурасын бүтүрүп, докторлук диссертациясын ийгиликтүү коргоп, учурда К.Тыныстанов атындагы ЫМУнун табигый илимдер жана дене тарбия факультетинин деканы болуп үзүрдүү эмгектенүүдө. Ортончу баласы Таалай Кыргыз-Орус (Славян) университетинин «Эсептөө техниканы программалык камсыздоо» адистигин бүтүрүп, «Финанс кредит банкта» бөлүм башчысы жана Finance soft фирманын башкы директору болуп иштейт. Кичүү кызы Наргиза Борбордук Азиядагы Америка университетинин «Эл аралык укук» факультетин аяктап, Корея Республикасында магистратурасын бүтүргөн, азыр Эл аралык соода палатасынын директорунун орун басары болуп эмгектенип жатат.

Кадырбек Абдылдаевич көп балалуу үй-бүлөдө эң улуусу болгон, бир иниси Кабылбек Москвадагы Болот жана кошулмалар институтун бүтүрүп, Кара-Көлдө, Пржевальскидеги чоң заводдордо башкы инженер болуп, көп жылдары иштеп, азыр пенсияда, экинчи иниси Мирбек - милициянын подполковниги, Каракол ички иштер органдарында үзүрлүү кызмат өтөп отставкага чыгып, дагы эле эмгектенүүдө. Карындаштары Зухра, Гузифа, жана Анара (көп жылдары АКШда иштеп келген) кесиптери боюнча педагогдор. Аталаш агасы Кабылда Момунович Калдыбаев (1942-2015) КРнын энергетикасына эмгек сиңирген ишмери болгон, таякеси Т.Жункеев учурда областта белгилүү бизнесмен.

Академик Абдылдажан Акматалиев көптөгөн ырларынын биринде жазгандай: «Достук деген күн нурундай чачырап, Кубат берээр көнүлдөргө көктөмдөй...» ак ниеттен, абийирден, адамкерчиликтен, ишенимден Кадырбектин турмушунда ариет достору көп болгон. Алардын арасында профессорлор Ж.Каниметов (Жогорку Кеңештин үч жолку чакырылышынын депутаты), Т.Абдылдаев, Р.Касымбеков, К.Д.Добаев, Н.О.Мааткеримов, А.С.Өмүралиев, А.Дүйшөнбиев, генерал Ж.Жакыпов, доценттер К. Мусаев, А. Майрыков, белгилүү бизнесмен М.Исаев, классташтары жана курсташтары болгон архитектор Р.Турбатов, медик Т.Бердикожоев, физиктер Р.Гайнутдинов, Т.Мукеев, С.Брижанский, инженер Ш.Бабаназаров ж. б.

Кайсы бир күнү көрөр күнү бүтүп, ичер суусу түгөнүп, баш-аягы көрүнбөгөн ың-жыңсыз туңгуюкка кете берерин ким ойлоптур. Турмуштун оош-кыйыштарын көрүп, жаш өйдөлөп калган кезде бул адам өмүрү болбогон бир аралык (физиктердин салыштыруусу: Ааламдын масштабында адамдын жашоосу 7 секундандан ашпайт) экенине көзүң жетип, анын өтө кыскалыгын, тагдыр башка салганды көрбөскө чара жок экенин, колундан көп нерсе келген менен, учуру утурлаганда тирүүчүлүк мыйзамына аргасыз баш ийип, бечара кейпинде отуруп береринди сезет экенсиң.

К.А.Калдыбаев жөнөкөй адам, чыгаан окумуштуу-физик, тажрыйбалуу педагог катары жаш муундарга терең билим жана тарбия берүүгө, жөндөмдүү адистерди даярдап чыгарууга чоң эмгек сиңирген. 1995-1999-жылдары Каракол шаардык кеңешинин депутаты болгон, 2004-2007-ж. ж. Кыргыз билим берүү академиясы жана И.Арабаев атындагы КМУнун алдында педагогика илимдеринин доктору менен кандидаты окумуштуу даражаларын ыйгаруу боюнча диссертациялык кеңештин төрагасы болгон, илимдин 2 кандидатын даярдаган, 100дөн ашык илимий эмгектердин автору, алардын ичинде 1 монография, 10 окуу-методикалык колдонмолор, 1 автордук күбөлүк (РФ); Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлигинин Ардак грамотасы, билим берүүнүн мыктысы төш белгиси жана башка дипломдор, грамоталар менен сыйланган; ҮМУда иштеп турган учурда Кыргызстан физиктер коомунун (1988-ж. уюшулгандан бери төрагасы - академик А. Жайнаков) Ысык-Көл областтык бөлүмүн жетектеген.

Сөзүбүздүн жыйынтыгында Чыгыштын залкар акыны (табият таануга, астрономияга, математикага дагы салым кошкон) Омар Хайямдын чыгармасын келтирели:

«Биз куурчакпыз Жаратканга баш уруп,
Жасап берчү баарын ишке ашырып.
Ошол роль бүткөн кезде сахнадан,
Салып таштайт сандыгына жашырып».

Калдыбаев Кадырбек Абдылдаевичтин асыл ата, мыкты дос, күчтүү окумуштуу, күжүрмөн педагог, эң негизгиси таза Адам катары жашап өткөн жолу, салган изи

замандаштары бизге жана бизден кийинки муунга үлгү болуп, анын күлүмсүрөгөн токтоо элеси дайыма элинин эсинде.

